

DOHOVOR O CEZHRANIČNÝCH ÚČINKOCH PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ

PREAMBULA

Zmluvné strany tohto Dohovoru,

súc si vedomé osobitného významu ochrany ľudí a životného prostredia pred účinkami priemyselných havárií v záujme terajšieho a budúceho pokolenia;

uznávajúc význam a naliehavosť prevencie závažným škodlivým účinkom priemyselných havárií na ľudí a životné prostredie a podpory všetkých opatrení, ktoré stimulujú racionálne, ekonomické a účinné využitie preventívnych opatrení a opatrení na havarijnú pripravenosť a odozvu s tým, aby bol zabezpečený environmentálne vhodný a udržateľný ekonomický rozvoj;

berúc do úvahy, že účinky priemyselných havárií môžu byť pociťované za hranicami štátov a že si vyžadujú medzištátnu spoluprácu;

potvrdzujúc potrebu napomáhať aktívnej medzinárodnej spolupráci medzi štátmi, ktorých sa to týka pred, počas a po haváriách, prijímať príslušné opatrenia a posilňovať a koordinovať akcie na všetkých vhodných úrovniach za účelom podpory prevencie, pripravenosti a odozvy na cezhraničné účinky priemyselných havárií;

berúc na vedomie dôležitosť a prospešnosť bilaterálnych a multilaterálnych opatrení na prevenciu, pripravenosť a odozvu na priemyselné havárie;

súc si vedomé úlohy Európskej hospodárskej komisie OSN a odvolávajúc sa okrem iného v tejto súvislosti na Kódex EHK správania pri znečistení vnútrozemských vôd haváriami presahujúcimi hranicami štátov a na Dohovor o posudzovaní vplyvov na životné prostredie presahujúcich hranice štátov;

so zreteľom na relevantné ustanovenia Záverečného aktu Konferencie bezpečnosti a spolupráci v Európe (KBSE), Záverečný dokument Viedenskej schôdze zástupcov členských štátov KBSE a na výsledky Sofijskej schôdze členských štátov KBSE o ochrane životného prostredia, ako aj na príslušné druhy činností a mechanizmov Programu OSN pre životné prostredie (UNEP), najmä na program APELL, Medzinárodnej organizácii práce (ILO), najmä na Kódex praxe pri prevencii veľkých priemyselných havárií a v iných relevantných medzinárodných organizáciách;

zvažujúc príslušné ustanovenia Deklarácie Konferencie OSN o životnom prostredí, najmä zásadu 2, podľa ktorej majú štáty v súlade s Chartou OSN a zásadami medzinárodného práva zvrchované právo využívať vlastné zdroje v súlade so svojou environmentálnou politikou a zodpovednosť zabezpečiť, aby činnosti pod ich jurisdikciou alebo kontrolou nespôsobovali škody na životnom prostredí iných štátov alebo oblastí za hranicami národnej jurisdikcie;

berúc do úvahy zásadu „znečisťovateľ platí“ ako základnú zásadu medzinárodného environmentálneho práva;

zdôrazňujúc zásady medzinárodného práva a zvyklostí, najmä zásadu priateľských susedských vzťahov, reciprocity, nediskriminácie a dobrej vôle;

sa dohodli nasledovne:

Článok 1 **DEFINÍCIE**

Na účely tohto Dohovoru:

- a) „Priemyselná havária“ znamená udalosť, ktorá vznikne následkom nekontrolovaných zmien počas akejkoľvek činnosti spojenej s nebezpečnými látkami, buď:
 - (i) na zariadení, napr. počas ich výroby, používania, skladovania, nakladania s nimi alebo ich zneškodňovania alebo
 - (ii) počas ich prepravy v rozsahu, v akom to pokrýva článok 2, odsek 2d).
- b) „Nebezpečná činnosť“ je akákoľvek činnosť, pri ktorej je alebo môže byť prítomná jedna alebo viacero nebezpečných látok v množstvách, ktoré sa rovnajú alebo presahujú prahové množstvo uvedené v Prílohe I k tomuto Dohovoru a ktorá môže spôsobiť cezhraničné účinky.
- c) „Účinky“ znamenajú priame alebo nepriame, okamžité alebo oneskorené nepriaznivé následky spôsobené priemyselnou haváriou na, okrem iného,
 - (i) ľudí, rastlinstvo a živočíšstvo;
 - (ii) pôdu, vodu, vzduch a krajinu;
 - (iii) interakcie medzi faktormi (i) a (ii);
 - (iv) hmotné statky a kultúrne dedičstvo, vrátane historických pamiatok.
- d) „Cezhraničné účinky“ sú závažne účinky v jurisdikcii Zmluvnej strany, ktoré sú výsledkom priemyselnej havárie, ktorá sa stala v jurisdikcii druhej Zmluvnej strany.
- e) „Operátor“ je každá fyzická alebo právnická osoba, vrátane orgánov verejnej správy, ktorej je zverená daná činnosť, a to napr. dozor, plánovanie vykonávania alebo vykonávanie samotnej činnosti.
- f) „Zmluvná strana“ je, pokiaľ text neuvádza inak, zmluvná strana tohto Dohovoru.
- g) „Strana pôvodu“ je každá Zmluvná strana alebo Zmluvné strany, v jurisdikcii ktorej sa stane alebo sa môže stať priemyselná havária.
- h) „Dotknutá strana“ je každá Zmluvná strana alebo Zmluvné strany, ktoré boli alebo môžu byť dotknuté cezhraničným účinkom priemyselnej havárie.
- i) „Zainteresované strany“ sú Strana pôvodu a Dotknutá strana.
- j) „verejnosť“ je jedna alebo viac fyzických alebo právnických osôb.

Článok 2 **ROZSAH**

1. Tento Dohovor sa vzťahuje na prevenciu, pripravenosť a odozvu na priemyselné havárie, ktoré môžu spôsobiť cezhraničné účinky vrátane účinkov takýchto havárií, spôsobených prírodnými katastrofami, a na medzinárodnú spoluprácu týkajúcu sa spoločnej pomoci,

výskumu a vývoja, výmeny informácií a výmeny technológií v oblasti prevencie, pripravenosti a odozvy na priemyselné havárie.

2. Tento Dohovor sa nevzťahuje na
 - a) jadrové havárie a mimoriadne udalosti s ionizujúcim (rádioaktívnym) žiarením;
 - b) havárie vo vojenských zariadeniach;
 - c) prietrže priehrad, s výnimkou účinkov priemyselných havárií spôsobených týmito prietržami;
 - d) havárie pri pozemnej preprave s výnimkou
 - (i) havarijnej odozvy na tieto havárie;
 - (ii) prepravy na mieste nebezpečnej činnosti;
 - e) náhodné uvoľnenie geneticky modifikovaných organizmov;
 - f) havárie spôsobené činnosťami v morskom prostredí, vrátane prieskumu alebo využívania morského dna;
 - g) úniky ropy alebo iných škodlivých látok do mora.

Článok 3 **VŠEOBECNÉ USTANOVENIA**

1. Zmluvné strany, berúc do úvahy úsilie, ktoré sa už vyvinulo na národnej a medzinárodnej úrovni, prijímajú vhodné opatrenia a budú spolupracovať v rámci tohto Dohovoru pri ochrane ľudí a životného prostredia pred priemyselnými haváriami prevenciou týchto priemyselných havárií v najväčšej možnej miere, znižovaním ich frekvencie a závažnosti a zmiernením ich účinkov. Za týmto účelom sa uplatňujú preventívne opatrenia, opatrenia havarijnej pripravenosti a odozvy vrátane opatrení na obnovenie pôvodného stavu.
2. Zmluvné strany budú prostredníctvom výmeny informácií, konzultácií a iných prostriedkov spolupráce a bez zbytočného odkladu pripravovať a zavádzať politiky a stratégie na znižovanie rizík priemyselných havárií a zlepšovanie preventívnych opatrení, opatrení na havarijnú pripravenosť a odozvu, vrátane opatrení na obnovenie pôvodného stavu, pričom sa vezme do úvahy úsilie, ktoré sa už vyvinulo na národnej a medzinárodnej úrovni, aby sa predišlo zbytočnej duplicite.
3. Zmluvné strany zabezpečia, aby bol operátor povinný prijať všetky opatrenia na bezpečnú prevádzku nebezpečnej činnosti a na prevenciu priemyselných havárií.
4. Za účelom plnenia ustanovení Dohovoru prijímajú Zmluvné strany vhodné legislatívne, zákonné, administratívne a finančné opatrenia na prevenciu, pripravenosť a odozvu na priemyselné havárie.
5. Ustanoveniami tohto Dohovoru nie sú dotknuté povinnosti Zmluvných strán podľa medzinárodného práva v súvislosti s priemyselnými haváriami a nebezpečnými činnosťami.

Článok 4

IDENTIFIKÁCIA, KONZULTÁCIE A PORADENSTVO

1. Na účely prijatia preventívnych opatrení a stanovenia opatrení na pripravenosť, prijme Strana pôvodu vhodné opatrenia na identifikáciu nebezpečných činností v rámci svojej jurisdikcie a na zabezpečenie, aby Dotknuté strany boli upovedomené o takýchto navrhovaných alebo existujúcich činnostiach.
2. Zainteresované strany začnú na základe iniciatívy ktorejkoľvek takejto Zmluvnej strany rozhovory o identifikácii tých nebezpečných činností, ktoré môžu do určitej miery spôsobovať cezhraničné účinky. Ak sa Zainteresované strany nedohodnú na tom, či daná činnosť je takou nebezpečnou činnosťou, každá takáto Zmluvná strana môže, pokiaľ sa Zainteresované strany nedohodnú na inom spôsobe riešenia otázky, predložiť tento problém interpelačnej komisii v súlade s ustanoveniami Prílohy II k tomuto Dohovoru za účelom poradenstva.
3. Zmluvné strany s ohľadom na navrhované alebo existujúce nebezpečné činnosti, uplatnia postupy uvedené v Prílohe III k tomuto Dohovoru.
4. Ak je nebezpečná činnosť predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie v súlade s Dohovorom o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice a toto posudzovanie zahŕňa hodnotenie cezhraničných účinkov priemyselných havárií z nebezpečnej činnosti, ktoré sa vykonáva v súlade s podmienkami tohto Dohovoru, konečné rozhodnutie prijaté na účely Dohovoru o hodnotení vplyvu na životné prostredie presahujúceho štátne hranice, musí spĺňať príslušné požiadavky tohto Dohovoru.

Článok 5

DOBROVOLENÉ ROZŠIROVANIE

Zainteresované strany by mali na základe iniciatívy ktorejkoľvek z nich začať rozhovory o tom, či považovať činnosť, ktorá nie je uvedená v Prílohe I, za nebezpečnú činnosť. Na základe vzájomnej dohody môžu využívať poradenský mechanizmus podľa svojho výberu alebo interpelačnú komisiu v súlade s Prílohou II, aby im poskytla poradenstvo. V prípade, že Zainteresované strany s tým súhlasia, tento Dohovor alebo akákoľvek jeho časť sa bude vzťahovať na danú činnosť tak, ako keby to bola nebezpečná činnosť.

Článok 6

PREVENCIA

1. Zmluvné strany prijímú vhodné opatrenia na prevenciu priemyselných havárií vrátane opatrení na stimulovanie operátorov za účelom zníženia rizika priemyselných havárií. Takéto opatrenia môžu zahŕňať okrem iného tie, ktoré sú uvedené v Prílohe IV k tomuto Dohovoru.
2. V súvislosti s akoukoľvek nebezpečnou činnosťou bude Strana pôvodu požadovať od operátora, aby preukázal bezpečné vykonávanie nebezpečnej činnosti poskytnutím takých

informácií, ako sú napr. základné údaje o výrobnom postupe vrátane, okrem iného, analýzy a hodnotenia, ako sú podrobne špecifikované v Prílohe V k tomuto Dohovoru.

Článok 7 **ROZHODOVANIE O UMIESTNENÍ**

V rámci svojho právneho systému sa bude Strana pôvodu usilovať, za účelom minimalizovania rizika pre obyvateľstvo a životné prostredie všetkých Dotknutých strán, o vytvorenie politík umiestňovania nových nebezpečných činností a významných modifikácií už jestvujúcich nebezpečných činností. V rámci svojho právneho systému sa budú Dotknuté strany usilovať o vytvorenie politík významného rozvoja v oblastiach, ktoré by mohli byť ovplyvnené cezhraničnými účinkami priemyselných havárií vyplývajúcimi z nebezpečnej činnosti, za účelom minimalizovania daných rizík. Pri vypracovaní a prijímaní týchto politík by mali Zmluvné strany zohľadniť aspekty uvedené v Prílohe V, ods. 2, body 1) až 8) a Prílohy VI k tomuto Dohovoru.

Článok 8 **HAVARIJNÁ PRIPRAVENOSŤ**

1. Zmluvné strany prijmú vhodné opatrenia na vytvorenie a udržiavanie adekvátnej havarijnej pripravenosti za účelom odozvy na priemyselné havárie. Zmluvné strany zabezpečia, aby sa prijali opatrenia na túto pripravenosť za účelom zmiernenia cezhraničných účinkov týchto havárií, pričom vnútorné povinnosti na mieste preberú operátori. Tieto opatrenia môžu zahŕňať okrem iného tie, ktoré sú uvedené v Prílohe VII k tomuto Dohovoru. Zainteresované strany sa budú vzájomne informovať najmä o svojich havarijných plánoch.
2. Strana pôvodu zabezpečí pre nebezpečné činnosti prípravu a implementáciu vnútorných havarijných plánov vrátane vhodných opatrení na havarijnú odozvu a iných opatrení na prevenciu a minimalizovanie cezhraničných účinkov. Strana pôvodu poskytne iným Zainteresovaným stranám prvky, ktoré má na vypracovanie havarijných plánov.
3. Každá Zmluvná strana zabezpečí pre nebezpečné činnosti prípravu a implementáciu vonkajších havarijných plánov, ktoré budú obsahovať opatrenia, ktoré sa prijmú v rámci jej územia na prevenciu a minimalizovanie cezhraničných účinkov. Pri príprave týchto plánov sa musia brať do úvahy závery analýz a hodnotení, najmä aspektov, uvedených v Prílohe V ods. 2 body 1) až 5). Zainteresované strany sa budú snažiť, aby tieto plány boli kompatibilné. Tam, kde to bude možné, budú vypracované spoločné vonkajšie havarijné plány, aby sa uľahčilo prijatie adekvátnych opatrení na havarijnú odozvu.
4. Havarijné plány sa musia pravidelne revidovať alebo, ak si to budú vyžadovať okolnosti, budú sa pri tom zohľadňovať skúsenosti nadobudnuté pri riešení skutočných havárií.

Článok 9 **INFORMÁCIE PRE VEREJNOSŤ A JEJ ÚČASŤ**

1. Zmluvné strany zabezpečia poskytovanie adekvátnych informácií pre verejnosť v oblastiach, ktoré môžu byť zasiahnuté priemyselnou haváriou vyplývajúcou

z nebezpečnej činnosti. Tieto informácie sa budú poskytovať cez také kanály, ktoré budú považovať Zmluvné strany za vhodné, a musia obsahovať prvky uvedené v Prílohe VIII tohto Dohovoru a zohľadňovať aspekty uvedené v prílohe V odsek 2 body 1) až 4) a 9).

2. Strana pôvodu v súlade s ustanoveniami tohto Dohovoru vždy, keď to bude možné a vhodné, poskytne verejnosti v oblastiach, ktoré môžu byť zasiahnuté priemyselnou haváriou príležitosť zúčastniť sa na relevantných procesoch za účelom vyjadrenia jej názorov a záujmov na preventívnych opatreniach a opatreniach na pripravenosť a zabezpečí, že príležitosť poskytnutá verejnosti Dotknutej strany je rovnaká ako tá, ktorú dostala verejnosť Strany pôvodu.
3. Zmluvné strany v súlade so svojimi právnymi systémami a pokiaľ si budú želať, aj na recipročnej báze, umožnia fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré sú alebo môžu byť nepriaznivo ovplyvnené cezhraničnými účinkami priemyselnej havárie na území Zmluvnej strany, rovnaký prístup a zaobchádzanie v správnych a súdnych konaniach, vrátane možnosti podania návrhu na začatie takéhoto konania a odvolania sa voči rozhodnutiu, ovplyvňujúcemu ich práva, ako majú osoby v ich vlastnej jurisdikcii.

Článok 10

SYSTÉM OZNAMOVANIA PRIEMYSELNÝCH HAVÁRIÍ

1. Zmluvné strany s cieľom získavania a zasielania oznámení o priemyselných haváriách, obsahujúcich údaje potrebné na protiopatrenia proti cezhraničným účinkom, zabezpečia vytvorenie a prevádzku kompatibilných a účinných systémov oznamovania priemyselných havárií na príslušných úrovniach.
2. V prípade priemyselnej havárie alebo jej bezprostrednej hrozby, ktorá spôsobí alebo môže spôsobiť cezhraničné účinky, Strana pôvodu zabezpečí, aby boli Dotknuté strany bezodkladne oboznámené na príslušných úrovniach pomocou systémov oznamovania priemyselných havárií. Takéto oznámenie obsahuje prvky uvedené v Prílohe IX tohto Dohovoru.
3. Zainteresované strany zabezpečia, aby sa v prípade priemyselnej havárie alebo jej bezprostrednej hrozby čo najskôr aktivizovali havarijné plány vytvorené podľa článku 8 v rozsahu primeranom okolnostiam..

Článok 11

HAVARIJNÁ ODOZVA

1. Zmluvné strany zabezpečia, aby sa v prípade priemyselnej havárie alebo jej bezprostrednej hrozby čo najrýchlejšie prijali adekvátne opatrenia havarijnej odozvy pri použití čo najúčinnějších postupov na lokalizovanie (potlačenie) priemyselnej havárie a minimalizovanie jej účinkov.
2. V prípade priemyselnej havárie alebo jej bezprostrednej hrozby, ktorá má alebo môže mať cezhraničné účinky, Zainteresované strany zabezpečia posudzovanie účinkov - tam, kde je

to vhodné spoločne, za účelom prijatia adekvátnych opatrení havarijnej odozvy. Zainteresované strany sa budú usilovať o koordináciu opatrení havarijnej odozvy.

Článok 12 **VZÁJOMNÁ POMOC**

1. Ak potrebuje Zmluvná strana v prípade priemyselnej havárie pomoc, môže o ňu požiadať iné Zmluvné strany, pričom uvedie okrem iného rozsah a druh žiadanej pomoci. Zmluvná strana, ktorú požiadali o pomoc, prijme okamžité rozhodnutie a bude informovať žiadajúcu Zmluvnú stranu o tom, či môže požadovanú pomoc poskytnúť a uvedie rozsah a podmienky pomoci, ktorú môže poskytnúť.
2. Zainteresované strany budú spolupracovať, aby uľahčili promptné poskytnutie pomoci dohodnutej podľa odseku 1 tohto článku, vrátane vhodných činností na minimalizovanie následkov a účinkov priemyselnej havárie a aby poskytovali všeobecnú pomoc. Tam, kde Zmluvné strany nemajú bilaterálne alebo multilaterálne dohody, ktoré by pokrývali vzájomné dohody o poskytovaní vzájomnej pomoci, bude sa táto pomoc poskytovať podľa Prílohy X, ak sa Zmluvné strany nedohodnú inak.

Článok 13 **POVINNOSŤ A ZODPOVEDNOSŤ**

Zmluvné strany budú podporovať vhodné medzinárodné úsilie na vypracovanie pravidiel, kritérií a postupov v oblasti povinnosti a zodpovednosti.

Článok 14 **VÝSKUM A VÝVOJ**

Zmluvné strany budú podľa potreby iniciovať výskum a vývoj a spolupracovať pri výskumných a vývojových prácach, ktoré sa týkajú metód a technológií na prevenciu priemyselných havárií, havarijnej pripravenosti a odozvy. Za týmto účelom budú Zmluvné strany podnecovať a aktívne podporovať vedecko-technickú spoluprácu, vrátane výskumu menej nebezpečných procesov zameraných na obmedzenie nebezpečenstva spojeného s haváriami a na predchádzanie a obmedzovanie následkov priemyselných havárií.

Článok 15 **VÝMENA INFORMÁCIÍ**

Zmluvné strany si na multilaterálnej alebo bilaterálnej úrovni budú vymieňať primerané dostupné informácie vrátane prvkov, ktoré sú uvedené v Prílohe XI tohto Dohovoru.

Článok 16

VÝMENA TECHNOLOGIÍ

1. V súlade so svojimi zákonmi, predpismi a praxou Zmluvné strany umožnia výmenu technológií na prevenciu, pripravenosť a odozvu na účinky priemyselných havárií, a to najmä podporou
 - a) výmeny dostupnej technológie na rôznej finančnej báze;
 - b) priamych priemyselných kontaktov a spolupráce;
 - c) výmeny informácií a skúseností;
 - d) poskytovania technickej pomoci.
2. Pri podpore činností uvedených v odseku 1 písmenách a) až d) tohto článku vytvoria Zmluvné strany priaznivé podmienky tým, že budú napomáhať kontaktom a spolupráci medzi príslušnými organizáciami a jednotlivcami v súkromnom aj verejnom sektore, ktoré môžu zabezpečiť poskytovanie technológie, projekčných a inžinierskych služieb, zariadení alebo finančných prostriedkov.

Článok 17

KOMPETENTNÉ ORGÁNY A KONTAKTNÉ MIESTA

1. Každá Zmluvná strana určí alebo zriadi jeden alebo niekoľko kompetentných orgánov na účely tohto Dohovoru.
2. Bez ohľadu na akékoľvek iné dohody na bilaterálnej alebo multilaterálnej úrovni, každá Zmluvná strana určí jedno kontaktné miesto na zasielanie oznámení o priemyselných haváriách podľa článku 10 a jedno kontaktné miesto na účely poskytovania vzájomnej pomoci podľa článku 12. Je vhodnejšie, ak sú obe funkcie spojené do jedného miesta.
3. Každá Zmluvná strana bude v priebehu troch mesiacov odo dňa, kedy tento Dohovor pre danú Zmluvnú stranu nadobudne platnosť, informovať ostatné Zmluvné strany prostredníctvom sekretariátu uvedeného v článku 20, ktoré orgány táto Zmluvná strana určila ako svoje kontaktné miesto alebo ako svoj kompetentný orgán alebo kompetentné orgány.
4. Každá Zmluvná strana bude v priebehu jedného mesiaca odo dňa prijatia rozhodnutia informovať ostatné Zmluvné strany prostredníctvom sekretariátu o všetkých zmenách týkajúcich sa určení, ktoré uskutočnila podľa odseku 3 tohto článku.
5. Každá Zmluvná strana zabezpečí nepretržité fungovanie kontaktného miesta a systémov oznamovania priemyselných havárií v súlade s článkom 10.
6. Každá Zmluvná strana zabezpečí nepretržité fungovanie kontaktného miesta a orgánov, ktoré sú zodpovedné za odoslanie a prijímanie žiadostí o pomoc a prijímanie ponúk na pomoc podľa článku 12.

Článok 18

KONFERENCIA ZMLUVNÝCH STRÁN

1. Zástupcovia Zmluvných strán vytvoria Konferenciu Zmluvných strán pre tento Dohovor a budú pravidelne zasadať. Prvá schôdza Konferencie Zmluvných strán sa zvolá najneskôr do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tohto Dohovoru. Po tomto termíne sa budú zasadnutia Konferencie Zmluvných strán konať najmenej raz do roka alebo na písomnú žiadosť ktorejkoľvek Zmluvnej strany, pokiaľ v lehote šiestich mesiacov odo dňa, kedy sekretariát s touto žiadosťou oboznámil ostatné Zmluvné strany, takúto žiadosť podporí najmenej jedna tretina Zmluvných strán.
2. Konferencia Zmluvných strán bude
 - a) preskúmavať plnenie tohto Dohovoru;
 - b) plniť poradné funkcie zamerané na posilnenie schopnosti Zmluvných strán predchádzať haváriám, pripraviť sa na ne a zdoľávať cezhraničné účinky priemyselných havárií a napomáhať poskytovaniu technickej pomoci a poradenstvu na žiadosť Zmluvných strán, ktoré sú postihnuté priemyselnou haváriou;
 - c) v prípade potreby vytvárať pracovné skupiny a iné vhodné mechanizmy na prejednávanie otázok súvisiacich s implementáciou a vývojom tohto Dohovoru a za týmto účelom pripravovať príslušné štúdie a iné dokumenty a predkladať odporúčania Konferencií Zmluvných strán;
 - d) plniť také ďalšie funkcie, ktoré môžu byť primerané podľa ustanovení tohto Dohovoru;
 - e) na svojom prvom zasadnutí prerokuje a na základe konsenzu schváli svoj rokovací poriadok .
3. Konferencia Zmluvných strán bude spolupracovať pri plnení svojich funkcií, keď to bude považovať za účelné, s inými relevantnými medzinárodnými organizáciami.
4. Konferencia Zmluvných strán na svojej prvej schôdzi prijme pracovný program najmä v súvislosti s položkami, uvedenými v Prílohe XII tohto dohovoru. Konferencia Zmluvných strán tiež rozhodne o pracovných metódach vrátane využitia národných centier a spolupráce s relevantnými medzinárodnými organizáciami a vytvorenia systému s cieľom napomáhať implementácii tohto Dohovoru, najmä čo sa týka vzájomnej pomoci v prípade priemyselnej havárie a budovania na trvalých, už existujúcich činnostiach v rámci medzinárodných organizácií. Ako súčasť pracovného programu Konferencia Zmluvných strán preskúma existujúce národné, regionálne a medzinárodné centrá a iné orgány a programy zamerané na koordináciu informácií a úsilia na prevenciu havárií, havarijnej pripravenosti a odozvy s cieľom určiť, ktoré ďalšie medzinárodné inštitúcie alebo centrá by boli potrebné na plnenie úloh uvedených v Prílohe XII.
5. Konferencia Zmluvných strán začne na svojej prvej schôdzi zvažovať postupy na vytvorenie priaznivejších podmienok na výmenu technológií, ktoré budú slúžiť na prevenciu, pripravenosť a odozvu na účinky priemyselných havárií.
6. Konferencia Zmluvných strán prijme usmernenia a kritériá na uľahčenie identifikácie nebezpečných činností na účely tohto Dohovoru.

Článok 19 **HLASOVACIE PRÁVO**

1. Okrem výnimky uvedenej v odseku 2 tohto článku má každá Zmluvná strana Dohovoru jeden hlas.
2. Regionálne organizácie hospodárskej integrácie uvedené v článku 27 budú vo veciach svojej kompetencie uplatňovať svoje hlasovacie právo s počtom hlasov, ktorý sa rovná počtu ich členských štátov, ktoré sú Zmluvnými stranami Dohovoru. Takéto organizácie nesmú uplatňovať svoje hlasovacie právo, pokiaľ si toto hlasovacie právo uplatňujú ich členské štáty, a naopak.

Článok 20 **SEKRETARIÁT**

Výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie bude plniť nasledovné funkcie sekretariátu:

- a) zvolávať a organizovať schôdze Konferencie Zmluvných strán;
- b) poskytovať Zmluvným stranám správy a iné informácie, ktoré obdrží v súlade s ustanoveniami tohto Dohovoru;
- c) vykonávať iné funkcie, aké určia Zmluvné strany.

Článok 21 **RIEŠENIE SPOROV**

1. V prípade sporu medzi dvoma alebo viacerými Zmluvnými stranami vo veci interpretácie alebo aplikácie tohto Dohovoru, tieto Zmluvné strany sa budú snažiť vyriešiť spor rokovaním alebo inými spôsobmi riešenia sporov prijateľnými pre strany v spore .
2. Pri podpísaní, ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe k tomuto Dohovoru alebo kedykoľvek potom môže Zmluvná strana prehlásiť v písomnom dokumente predloženom deponitárovi, že v súvislosti s akýmkoľvek sporom týkajúcim sa interpretácie alebo aplikácie tohto Dohovoru uznáva jeden alebo obidva z nasledovných prostriedkov riešenia sporu za záväzný vo vzťahu k akejkoľvek inej Zmluvnej strane, ktorá prijme ten istý záväzok:
 - a) predloženie sporu Medzinárodnému súdnemu dvoru; a/alebo
 - b) rozhodcovské konanie v súlade s postupom uvedeným v Prílohe XIII tohto Dohovoru.
3. Pokiaľ budú sporné strany akceptovať oba spôsoby riešenia sporu uvedené v odseku 2 tohto článku, môže sa spor predložiť iba Medzinárodnému súdnemu dvoru, pokiaľ sa sporné strany nedohodnú inak.

Článok 22 **OBMEDZENIA NA POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ**

1. Ustanoveniami tohto Dohovoru nie sú dotknuté práva alebo povinnosti Zmluvných strán podľa ich vnútroštátnych zákonov, predpisov a administratívnych, opatrení alebo podľa prijatej právnej praxe a platných medzinárodných predpisov o ochrane informácií

týkajúcich sa osobných údajov, priemyselného alebo obchodného tajomstva vrátane ochrany duševného vlastníctva alebo národnej bezpečnosti.

2. Pokiaľ sa Zmluvná strana napriek tomu rozhodne, že poskytne takto chránené informácie inej Zmluvnej strane, Zmluvná strana, ktorá obdrží takto chránené informácie, bude rešpektovať dôvernosť týchto informácií a dodržiavať podmienky, podľa ktorých boli tieto informácie poskytnuté a použije tieto informácie iba na účely, na aké boli poskytnuté.

Článok 23

IMPLEMENTÁCIA

Zmluvné strany budú pravidelne predkladať správy o implementácii tohto Dohovoru.

Článok 24

BILATERÁLNE A MULTILATERÁLNE DOHODY

1. Zmluvné strany môžu za účelom implementácie svojich záväzkov podľa tohto Dohovoru ďalej pokračovať v plnení existujúcich alebo uzatvárať nové bilaterálne alebo multilaterálne zmluvy alebo iné dohody.
2. Ustanoveniami tohto Dohovoru nie je dotknuté právo Zmluvných strán prijímať na základe bilaterálnych alebo multilaterálnych dohôd prísnejšie opatrenia než sú tie, ktoré požaduje tento Dohovor.

Článok 25

STATUS PRÍLOH

Prílohy tohto Dohovoru tvoria jeho neoddeliteľnú súčasť.

Článok 26

ZMENY A DOPLNKY DOHOVORU

1. Každá zo Zmluvných strán môže navrhovať zmeny a doplnky tohto Dohovoru.
2. Text takýchto zmien a doplnkov Dohovoru bude predložený písomne výkonnému tajomníkovi Európskej hospodárskej komisie, ktorý ho rozošle všetkým Zmluvným stranám. Konferencia Zmluvných strán prerokuje navrhované zmeny a doplnky na svojej najbližšej výročnej schôdzi, pokiaľ boli takéto návrhy rozoslané Zmluvným stranám výkonným tajomníkom Európskej hospodárskej komisie aspoň deväťdesiat dní vopred.
3. Pre zmeny alebo doplnky tohto Dohovoru - s výnimkou zmien a doplnkov Prílohy 1, pre ktoré platí postup uvedený v odseku 4 tohoto článku, bude platiť nasledovné:
 - a) zmeny a doplnky budú prijaté konsenzom Zmluvných strán prítomných na schôdzi a hlasujúcich na zasadnutí a budú zaslané Depozitárom všetkým Zmluvným stranám na ratifikáciu, prijatie alebo schválenie;

- b) listiny o ratifikácii, prijatí alebo schválení zmien a doplnkov budú uložené u Depozitára. Zmeny a doplnky prijaté v súlade s týmto článkom nadobudnú platnosť pre tie Zmluvné strany, ktoré ho prijali, v deväťdesiaty deň po dni, kedy Depozitár obdržal šestnástu listinu o ratifikácii, prijatí alebo schválení;
 - c) po tomto termíne nadobudnú zmeny alebo doplnky platnosť pre každú ďalšiu Zmluvnú stranu v deväťdesiaty deň po dni, kedy táto Zmluvná strana uložila svoju listinu o ratifikácii, prijatí alebo schválení zmien alebo doplnkov.
4. Pre zmeny a doplnky Prílohy 1 platí:
- a) Zmluvné strany vyvinú všetko úsilie na dosiahnutie dohody konsenzom. Pokiaľ bolo všetko úsilie o konsenzus vyčerpané a dohoda sa nedosiahla, zmena alebo doplnok bude ako krajné riešenie prijatá deviatimi desatinami hlasov Zmluvných strán prítomných a hlasujúcich na zasadnutí. Pokiaľ bude zmena alebo doplnok prijatý Konferenciou Zmluvných strán, táto zmena alebo doplnok sa zašle Zmluvným stranám s odporúčaním pre prijatie;
 - b) po uplynutí dvanástich mesiacov odo dňa rozoslania zmien alebo doplnkov Prílohy I výkonným tajomníkom Európskej hospodárskej komisie, nadobudnú tieto účinnosť pre tie Zmluvné strany tohto Dohovoru, ktoré nezaslali oznámenie v súlade s ustanoveniami odseku 4 c) tohto článku, za predpokladu, že najmenej šestnásť Zmluvných strán nezaslalo takéto oznámenie;
 - c) ktorákoľvek Zmluvná strana, ktorá nemôže schváliť zmenu alebo dodatok k Prílohe I. tohto Dohovoru, oznámi to písomne výkonnému tajomníkovi Európskej hospodárskej komisie v priebehu dvanástich mesiacov odo dňa, kedy obdržala oznámenie o prijatí. Výkonný tajomník bude bezodkladne informovať všetky Zmluvné strany o obdržaní takéhoto oznámenia. Zmluvná strana môže kedykoľvek nahradiť pôvodné oznámenie prijatím, potom zmeny a doplnky Prílohy I. nadobudnú pre túto Zmluvnú stranu platnosť;
 - d) na účely tohto článku „prítomné a hlasujúce Zmluvné strany“ budú znamenať Zmluvné strany, prítomné a hlasujúce za alebo proti.

Článok 27

PODPIS

Tento Dohovor bude otvorený na podpis v Helsinkách od 17. do 18. marca 1992 vrátane, a potom v hlavnom sídle OSN v New Yorku do 18. septembra 1992 pre členské štáty Európskej hospodárskej komisie, ako aj pre štáty majúce štatút poradcu pri Európskej hospodárskej komisii podľa odseku 8 Uznesenia č. 36 (IV) Hospodárskej a sociálnej rady z 28. marca 1947, ako aj pre regionálne organizácie hospodárskej integrácie vytvorené suverénnymi členskými štátmi Európskej hospodárskej komisie, na ktoré členské štáty previedli kompetencie v záležitostiach týkajúcich sa tohto Dohovoru, vrátane kompetencie uzatvárať medzinárodné dohody v súvislosti s týmito záležitosťami.

Článok 28

DEPOZITÁR

Generálny tajomník OSN bude vykonávať funkciu depozitára tohto Dohovoru.

Článok 29
RATIFIKÁCIA, PRIJATIE, SCHVÁLENIE ALEBO PRÍSTUP

1. Tento Dohovor bude podliehať ratifikácii, prijatiu, schváleniu alebo prístupu zo strany členských štátov alebo regionálnych organizácií hospodárskej integrácie uvedených v článku 27.
2. K tomuto Dohovoru môžu pristúpiť štáty a organizácie uvedené v článku 27.
3. Ktorákoľvek organizácia uvedená v článku 27, ktorá sa stane Zmluvnou stranou Dohovoru bez toho, aby sa ktorýkoľvek jej členský štát stal Zmluvnou stranou, bude viazaná všetkými povinnosťami podľa tohto Dohovoru. V prípade takýchto organizácií, ktorých jeden alebo viacero členských štátov je Zmluvnou stranou Dohovoru, organizácie a jej členské štáty rozhodnú o svojej príslušnej zodpovednosti za plnenie záväzkov podľa tohto Dohovoru. V týchto prípadoch nebudú organizácie a jej členské štáty oprávnené vykonávať svoje práva podľa tohto Dohovoru súčasne.
4. V listinách o ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe, regionálne organizácie hospodárskej integrácie uvedené v článku 27 oznámia rozsah svojich kompetencií v súvislosti so záležitosťami spravovanými týmto Dohovorom. Tieto organizácie budú tiež informovať Depozitára o všetkých podstatných zmenách v rozsahu kompetencií.

Článok 30
NADOBUDNUTIE PLATNOSTI

1. Tento Dohovor nadobudne platnosť v deväťdesiaty deň po dni, keď bola uložená šesťnásť listina o ratifikácii, prijatí, schválení, alebo prístupe.
2. Na účely odseku 1 tohto článku sa žiadna listina uložená organizáciou uvedenou v článku 27, nebude považovať za ďalšiu listinu k listinám uloženým členskými štátmi tejto organizácie.
3. Pre každý členský štát alebo organizáciu uvedenú v článku 27, ktorá ratifikuje, prijme alebo schváli tento Dohovor alebo k nemu pristúpi po uložení šesťnásť listiny o ratifikácii, prijatí, schválení alebo prístupe, nadobudne tento Dohovor platnosť v deväťdesiaty deň po dni, kedy takýto členský štát alebo organizácia uložila svoju listinu o ratifikácii, schválení, prijatí alebo prístupe.

Článok 31
ODSTÚPENIE

1. Kedykoľvek po uplynutí troch rokov odo dňa, kedy tento Dohovor nadobudol platnosť pre danú Zmluvnú stranu, môže táto Zmluvná strana od neho odstúpiť zaslaním písomného oznámenia depozitárovi. Každé takéto odstúpenie nadobudne účinnosť v deväťdesiaty deň odo dňa kedy Depozitár obdržal oznámenie o odstúpení.

2. Žiadne takéto odstúpenie nebude mať vplyv na uplatňovanie článku 4 na akúkoľvek činnosť, v súvislosti s ktorou bolo zaslané oznámenie v súlade s článkom 4, odsek 1 alebo so žiadosťou o prerokovanie zaslanou podľa článku 4 odsek 2.

Článok 32
PLATNÉ TEXTY

Originál tohto Dohovoru, ktorého anglický, francúzsky a ruský text sú rovnako platné, bude uložený u Generálneho tajomníka OSN.

NA DOKAZ TOHO SME MY, dolupodpísaní, k tomuto aktu riadne splnomocnení, podpísali tento Dohovor.

V Helsinkách, dňa sedemnásteho marca, tisíc deväťsto deväťdesiat dva.

PRÍLOHY

PRÍLOHA I

Nebezpečné látky pre určenie nebezpečných činností

Uvedené množstvá sa vzťahujú ku každej činnosti alebo ku skupine činností. Keď je rozsah množstva uvedený v časti I, prahové množstvá sú maximom pre každú skupinu. Päť rokov potom, čo tento Dohovor nadobudne platnosť, sa budú najnižšie množstvá, ktoré sú uvedené pre každú skupinu brať ako prahové množstvá, pokiaľ nebude stanovené inak.

Keď látka, alebo prípravok uvedený v časti II je súčasne zaradený do kategórie podľa časti I, bude sa používať prahové množstvo, uvedené v časti II.

Na identifikáciu nebezpečných činností môžu Zmluvné strany zobrať do úvahy predvídanú možnosť zhoršenia nebezpečia, a množstvá nebezpečných látok a ich blízkosť či už pod jedným alebo viacerými prevádzkovateľmi.

ČASŤ I. Kategória látok a prípravkov, ktoré nie sú špecificky uvedené v časti II

Kategória	Prahové množstvo (v tonách)
1. Horľavé plyny ^{1(a)} vrátane skvapalnených mimoriadnych plynov	200
2. Veľmi horľavé kvapaliny ^{1(b)}	50.000
3. Veľmi jedovaté látky ^{1(c)}	20
4. Jedovaté látky ^{1(d)}	500-200
5. Oxidujúce látky ^{1(e)}	500-200
6. Výbušné látky ^{1(f)}	200-50
7. Horľavé kvapaliny ^{1(g)} (za špeciálnych podmienok tlaku a teploty)	200
8. Látky nebezpečné pre životné prostredie ^{1(h)}	200

ČASŤ II. Uvedené látky

Kategória	Prahové množstvo (v tonách)
1. Amoniak	500
2. a Dusičnan amónny ²	2.500
2. b Dusičnan amónny vo forme hnojiva ³	10.000
3. Akrylonitril	200
4. Chlór	25
5. Etylénoxid	50
6. Kyanovodík	20
7. Fluorovodík	50
8. Sírovodík	50
9. Oxid siričitý	250
10. Oxid sírový	75
11. Alkyly olova	50
12. Fosgén	0,75
13. Metylizokyanát	0,15

POZNÁMKY:

1. *Určujúce kritériá:* Pokiaľ nie sú k dispozícii iné príslušné kritériá, Zmluvné strany môžu používať nasledujúce kritériá pre klasifikáciu látok alebo prípravkov pre účely časti I. tejto prílohy.

- a) **HORĽAVÉ PLYNY:** látky, ktoré sa v plynnom stave za normálneho tlaku a v zmesi so vzduchom stávajú horľavými a ktorých bod varu je za normálneho tlaku 20° C alebo menej;
- b) **VEĽMI HORĽAVÉ KVAPALINY:** látky, ktorých teplota vzplanutia je menšia ako 21° C a ktorých bod varu je za normálneho tlaku viac ako 20° C;
- c) **VEĽMI JEDOVATÉ LÁTKY:** látky, ktorých vlastnosti zodpovedajú údajom z tabuľky 1 alebo 2 nižšie, a ktoré vzhľadom k svojim fyzikálnym a chemickým vlastnostiam môžu vyvolať nebezpečenstvo priemyselných havárií.

TABUĽKA 1

LD ₅₀ (perorálne) účinnok (1) mg/kg telesnej váhy LD≤25	LD ₅₀ (dermálne) účinnok (2) mg/kg telesnej váhy LD≤50	LC ₅₀ účinnok (3) mg/l (inhalácia) LC≤0,5
(1) LD ₅₀ perorálne u potkanov (2) LD ₅₀ dermálne u potkanov alebo králikov (3) LC ₅₀ inhaláciou (4 hodiny) u potkanov		

TABUĽKA 2

Posledná zistiteľná dávka mg/kg telesnej váhy	<5
tam, kde sa akútna perorálna toxicita látky u zvierat zistila postupom fixného dávkovania.	

- d) **JEDOVATÉ LÁTKY:** látky s vlastnosťami zodpovedajúcimi tým, ktoré sú uvedené v tabuľkách 3 alebo 4 a s fyzikálnymi a chemickými vlastnosťami, ktoré môžu spôsobiť vznik priemyselných havárií.

TABUĽKA 3

LD ₅₀ (perorálne) účinnok (1) mg/kg telesnej váhy 25<LD ₅₀ ≤ 200	LD ₅₀ (dermálne) účinnok (2) mg/kg telesnej váhy 50<LD ₅₀ ≤ 400	LC ₅₀ účinnok (3) mg/l (inhalácia) 0,5<LC ₅₀ ≤ 2
(1) LD ₅₀ perorálne u potkanov (2) LD ₅₀ Dermálne u potkanov alebo králikov (3) LC ₅₀ inhaláciou (4 hodiny) u potkanov		

TABUĽKA 4

Posledná zistiteľná dávka mg/kg telesnej váhy	=5
tam, kde sa akútna perorálna toxicita látky u zvierat zistila postupom fixného dávkovania.	

- e) **OXIDUJÚCE LÁTKY:** látky, ktoré spôsobujú vysokú exotermickú reakciu, keď sa dostanú do kontaktu s inými látkami, najmä horľavými

- f) **VÝBUŠNÉ LÁTKY:** látky, ktoré môžu vybuchnúť pod vplyvom ohňa alebo tie, ktoré sú citlivejšie na otrasy alebo trenie než dinitrobenzén.

g) HORLAVÉ KVAPALINY: látky, ktoré majú bod vzplanutia pod 55° C a ktoré zostanú i pod tlakom kvapalné, ak osobitné prevádzkové podmienky ako napr. vyšší tlak alebo teplota môžu spôsobiť nebezpečenstvo vzniku priemyselnej havárie.

h) LÁTKY NEBEZPEČNÉ PRE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE: látky presahujúce hodnoty veľkej jedovatosti pre vodné prostredie podľa tabuľky 5.

Tabuľka 5

LC ₅₀ (1) mg/l LC ₅₀ ≤ 10	EC ₅₀ (2) mg/l EX ₅₀ ≤ 10	IC ₅₀ (3) mg/l IC ₅₀ ≤ 10
(1) LC ₅₀ ryby (96 hodín) (2) LC ₅₀ dafnie (48 hodín) (3) IC ₅₀ riasy (72 hodín)		
tam, kde látka nie je ľahko odbúrateľná alebo log Pow > 3,0 (pokiaľ nie je pokusne zistený BCF < 100).		

- (i) LD - smrteľná dávka
- (j) LC - smrteľná koncentrácia
- (k) EC - účinná koncentrácia
- (l) IC - inhibičná koncentrácia
- (m) Pow - koeficient pomeru oktanol/voda
- (n) BCF - faktor biokoncentrácie

2. Toto sa vzťahuje na dusičnan amónny a zmesi dusičnanu amónneho, kde je obsah dusíka derivovaný z dusičnanu amónneho > 28% váhy, ako aj na vodné roztoky dusičnanu amónneho, kde je koncentrácia dusičnanu amónneho > 90%.
3. Toto platí aj pre jednoduché hnojivá na báze dusičnanu amónneho a zložené hnojivá, u ktorých predstavuje obsah dusíka derivovaného z dusičnanu amónneho > 28% váhy (zložené hnojivo obsahuje dusičnan amónny spolu s fosfátom a/alebo draslíkom).
4. So Zmesami a prípravkami obsahujúcimi takéto látky sa bude nakladať ako s čistými látkami, pokiaľ neprestali vykazovať podobné vlastnosti a ne Stratili schopnosť spôsobiť účinky presahujúce hranice štátov.

PRÍLOHA II

Postup interpelačnej komisie v súlade s článkami 4 a 5

1. Zmluvná strana alebo Zmluvné strany oznámia sekretariátu, že predkladajú otázku/y interpelačnej komisii zriadenej v súlade s ustanoveniami tejto prílohy. V oznámení sa uvedenie predmet otázky. Sekretariát bude okamžite informovať všetky Zmluvné strany Dohovoru o tomto predložení.

2. Interpelačná komisia bude pozostávať z 3 členov. Žiadajúca strana aj druhá strana interpelačného procesu vymenujú po jednom vedeckom alebo technickom odborníkovi a takto určení dvaja odborníci po vzájomnom súhlase vymenujú tretieho odborníka, ktorý bude plniť funkciu predsedu interpelačnej komisie. Tento nebude štátnym príslušníkom ani jednej zo strán, ktoré sa zúčastnia interpelačného procesu, nebude mať bydlisko na území ani jednej z týchto strán, nebude u nich zamestnaný, ani nebude konať v tejto veci v inej funkcii.
3. Ak po uplynutí dvoch mesiacov po menovaní druhého odborníka nebol vymenovaný predseda interpelačnej komisie, potom na žiadosť ktorejkoľvek strany vymenuje predsedu v lehote ďalších dvoch mesiacov výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie.
4. Ak niektorá zo Zmluvných strán, zúčastnených v interpelačnom procese nevymenuje odborníka v lehote jedného mesiaca potom, čo obdrží oznámenie sekretariátu, druhá strana môže informovať Výkonného tajomníka Európskej hospodárskej komisie, ktorý vymenuje predsedu interpelačnej komisie v lehote ďalších dvoch mesiacov. Po svojom menovaní požiada predseda interpelačnej komisie stranu, ktorá ešte nevymenovala odborníka, aby tak urobila v lehote jedného mesiaca. Pokiaľ ho strana v tejto lehote nevymenuje, predseda bude informovať výkonného tajomníka Európskej hospodárskej komisie, ktorý vymenuje takéhoto odborníka v lehote ďalších dvoch mesiacov.
5. Interpelačná komisia prijme svoje vlastné rokovacie pravidlá.
6. Interpelačná komisia môže prijímať všetky vhodné opatrenia, aby mohla plniť svoje funkcie.
7. Strany interpelačného procesu, budú napomáhať tejto komisii a najmä využitím všetkých prostriedkov, ktoré majú k dispozícii, budú:
 - a) poskytovať interpelačnej komisii všetky príslušné dokumenty, zariadenia a informácie;
 - b) umožňovať interpelačnej komisii tam, kde to bude potrebné, prizývať svedkov alebo expertov a prijímať ich výpovede ako dôkaz.
8. Strany a experti zachovávajú dôvernosť všetkých informácií, ktoré získajú ako dôverné počas práce interpelačnej komisie.
9. Ak sa jedna zo strán interpelačného procesu nedostaví pred interpelačnú komisiu alebo nepredloží svoj prípad, potom môže druhá strana požiadať interpelačnú komisiu, aby pokračovala v konaní a dokončila svoju prácu. Neúčast' jednej zo strán alebo nepredloženie svojho prípadu niektorou zo strán nie je prekážkou na pokračovanie a dokončenie práce interpelačnej komisie.
10. Ak interpelačná komisia neurčí inak z dôvodu konkrétnych okolností v danej veci, náklady interpelačnej komisie vrátane odmeny pre jej členov hradia strany interpelačného procesu rovnakým dielom. Interpelačná komisia bude evidovať všetky svoje náklady a predloží o nich stranám záverečný výkaz.
11. Ktorákoľvek zo Zmluvných strán, ktorá má záujem materiálnej povahy v danej veci interpelačného procesu a ktorá môže byť dotknutá stanoviskom vo veci, môže vstúpiť do konania so súhlasom interpelačnej komisie.

12. Rozhodnutia interpelačnej komisie vo veci bude prijaté, ak bude schválené väčšinou hlasov jej členov. Záverečné stanovisko interpelačnej komisie bude odrážať názor väčšiny jej členov a bude obsahovať aj nesúhlasné názory.
13. Interpelačná komisia vydá svoje záverečné stanovisko v lehote dvoch mesiacov od svojho vzniku, ak nezistí, že je potrebné predĺžiť túto lehotu o obdobie nepresahujúce dva mesiace.
14. Záverečné stanovisko interpelačnej komisie bude založené na uznávaných vedeckých zásadách. Záverečné stanovisko zašle interpelačná komisia stranám interpelačného procesu a sekretariátu.

PRÍLOHA III Postup podľa článku 4

1. Strana pôvodu môže požiadať o konzultácie s inou stranou v súlade s odsekmi 2 až 5 tejto prílohy, za účelom určenia, či táto strana je Dotknutou stranou.
2. Strana pôvodu za účelom zabezpečovania primeraných a účinných konzultácií poskytne oznámenia na príslušnej úrovni o plánovaných alebo existujúcich nebezpečných činnostiach tej Zmluvnej strane, ktorú považuje za Dotknutú stranu a to čo najskôr, najneskôr však vtedy, keď bude informovať svoju vlastnú verejnosť o tejto plánovanej alebo existujúcej činnosti. Pre existujúce nebezpečné činnosti sa takéto oznámenie poskytne najneskôr v lehote dvoch rokov potom, ako tento Dohovor nadobudne platnosť pre Stranu pôvodu.
3. Oznámenie bude okrem iného obsahovať:
 - a) údaje o danej nebezpečnej činnosti vrátane všetkých dostupných údajov alebo správ, ako napr. údajov pripravených podľa článku 6 o možných účinkoch presahujúcich hranice štátov v prípade priemyselnej havárie;
 - b) uvedenie primeranej lehoty, v ktorej sa požaduje odpoveď podľa odseku 4 tejto prílohy, pričom sa zohľadní charakter danej činnosti;a môže obsahovať tiež údaje uvedené v odseku 6 tejto prílohy.
4. Zmluvné strany odpovedia Strane pôvodu v lehote špecifikovanej v oznámení, v ktorom potvrdia príjem oznámenia a uvedú, či chcú začať konzultácie.
5. Ak Zmluvná strana, ktorá dostala oznámenie, uvedie, že si neželá začať konzultácie alebo ak neodpovie v lehote stanovenej v oznámení, ustanovenia uvedené v nasledujúcich odsekoch tejto prílohy sa nepoužijú. V takomto prípade nie je dotknuté právo Strany pôvodu určiť, či má urobiť vyhodnotenie a analýzy na základe svojho národného práva a praxe.
6. Potom, čo Strana pôvodu dostane od upovedomenej Zmluvnej strany odpoveď, ktorá obsahuje želanie zúčastniť sa konzultácií, poskytne, pokiaľ tak už neučinila, tejto Zmluvnej strane nasledovné:

- a) relevantné informácie o časovom harmonograme vyhotovenia analýzy vrátane určenia časového harmonogramu pre zasielanie pripomienok;
 - b) relevantné informácie o nebezpečnej činnosti a jej účinkov, ktoré môžu prekračovať hranice v prípade priemyselnej havárie;
 - c) príležitosť zúčastniť sa na hodnotení informácií alebo správ, ktoré dokazujú možné účinky presahujúce hranice štátov.
7. Dotknutá strana poskytne na žiadosť Strany pôvodu tejto strane príslušné primerane dostupné informácie týkajúce sa oblasti, ktorá je pod jurisdikciou Dotknutej strany, ktorá môže byť zasiahnutá, kde sú tieto informácie potrebné na prípravu posudzovania, analýz a opatrení. Tieto informácie sa budú poskytovať okamžite a ak je to potrebné, prostredníctvom spoločného orgánu, ak tento existuje.
8. Strana pôvodu poskytne Dotknutej strane buď priamo alebo prostredníctvom spoločného orgánu, pokiaľ existuje, dokumentáciu s analýzou a hodnotením, ako je to uvedené v Prílohe V odseky 1 a 2.
9. Zainteresované strany budú informovať verejnosť v oblastiach, ktoré by mohli byť zasiahnuté nebezpečnou činnosťou a zabezpečia distribúciu dokumentov s analýzou a hodnotením pre verejnosť a úrady v daných oblastiach. Zmluvné strany im poskytnú príležitosť, aby mohli vyjadriť svoje pripomienky alebo námietky proti nebezpečnej činnosti a zabezpečia predloženie ich názorov príslušnému orgánu Strany pôvodu buď priamo tomuto orgánu alebo prostredníctvom Strany pôvodu v primeranej lehote.
10. Strana pôvodu po dokončení dokumentácie obsahujúcej analýzu a hodnotenie začne bez meškania konzultácie s Dotknutou stranou, ktoré sa budú medzi iným týkať cezhraničných účinkov nebezpečnej činnosti v prípade priemyselnej havárie a tiež opatrení na zmiernenie alebo odstránenie týchto účinkov. Konzultácie sa môžu týkať
- a) možných alternatív nebezpečnej činnosti vrátane alternatívy nevykonávania tejto činnosti a možných opatrení na zmierenie účinkov presahujúcich hranice štátov na náklady strany pôvodu;
 - b) iných foriem možnej vzájomnej pomoci na zníženie všetkých účinkov presahujúcich hranice štátov;
 - c) akýchkoľvek iných relevantných záležitostí.
- Po začatí takýchto konzultácií Zainteresované strany odsúhlasia primeraný časový rozvrh pre trvanie obdobia konzultácií. Takéto konzultácie sa môžu konať v rámci príslušného spoločného orgánu, ak existuje.
11. Zainteresované strany zabezpečia, aby boli dostatočným spôsobom zohľadnené výsledky analýzy a hodnotenia ako aj pripomienky k nim podľa odseku 9 tejto prílohy a výsledky konzultácií uvedených v odseku 10 tejto prílohy.
12. Strana pôvodu upovedomí Dotknuté strany o všetkých svojich rozhodnutiach o danej činnosti s uvedením dôvodov a názorov, na ktorých boli tieto rozhodnutia založené.
13. Ak boli Zainteresovanej strane poskytnuté dodatočné príslušné údaje týkajúce sa cezhraničných účinkov nebezpečnej činnosti, ktoré neboli k dispozícii v čase konzultácií, ktoré sa konali v súvislosti s danou činnosťou, táto Zainteresovaná strana bude

bezodkladne informovať druhú Zainteresovanú stranu alebo strany. Pokiaľ o to niektorá zo Zainteresovaných strán požiada, konzultácie sa obnovia.

PRÍLOHA IV **Preventívne opatrenia podľa článku 6**

Nasledovné preventívne opatrenia môžu Zmluvné strany, príslušné orgány, alebo prevádzkovatelia vykonať v závislosti od národného práva a praxe, alebo sa môžu vykonať spoločnými silami:

1. stanovenie všeobecných alebo konkrétnych cieľov v oblasti bezpečnosti;
2. prijatie zákonných ustanovení alebo smerníc týkajúcich sa bezpečnostných opatrení a noriem bezpečnosti;
3. identifikácia tých nebezpečných činností, ktoré si môžu vyžadovať špeciálne preventívne opatrenia vrátane systému udeľovania povolení a oprávnení;
4. hodnotenie analýz rizík alebo štúdií bezpečnosti pre nebezpečné činnosti a akčný plán na implementáciu potrebných opatrení;
5. poskytovanie údajov, ktoré sú potrebné pre posudzovanie rizík, kompetentným orgánom;
6. používanie najvhodnejšej technológie za účelom prevencie priemyselných havárií a na ochranu ľudí a životného prostredia;
7. organizovanie príslušných školení a výcviku za účelom prevencie priemyselných havárií pre všetky osoby, ktoré sa zúčastňujú na nebezpečnej činnosti na mieste, a to tak za normálnych podmienok, ako aj za výnimočných podmienok;
8. zavedenie vnútornej manažérskej štruktúry a postupov za účelom účinnej implementácie a dodržiavania bezpečnostných opatrení;
9. monitorovanie a audit nebezpečných činností a vykonávanie inšpekcií.

PRÍLOHA V **Analýza a hodnotenie**

1. Analýza a hodnotenie nebezpečnej činnosti sa má vykonávať v takom rozsahu a hĺbke, ktorá závisí od účelu, na ktorý sa vykonávajú.
2. Nasledujúca tabuľka ilustruje na účely príslušných článkov aspekty, ktoré by sa mali brať do úvahy pri analýze a hodnotení na dané účely:

<i>Účel analýzy</i>	<i>Záležitosti, ktoré sa majú zohľadniť</i>
Havarijné plánovanie podľa článku 8	<ol style="list-style-type: none"> 1) Množstvo a vlastnosti nebezpečných látok na mieste. 2) Stručné opisné scenáre reprezentatívnych modelov priemyselných havárií, ktoré môžu vzniknúť pri nebezpečnej činnosti, vrátane stanovenia pravdepodobnosti každej z nich. 3) Pre každý scenár: <ol style="list-style-type: none"> a) približné množstvo úniku; b) rozsah a závažnosť výsledných dôsledkov pre ľudí a mimofúdné životné prostredie za priaznivých aj nepriaznivých podmienok, vrátane rozsahu z toho vyplývajúcich nebezpečných zón; c) časový úsek, v ktorom môže prvotná udalosť prerásť v priemyselnú haváriu; d) všetky kroky, ktoré sa môžu vykonať pre minimalizovanie pravdepodobnosti eskalácie havárie. 4) Počet a rozmiestnenie obyvateľstva v blízkom okolí vrátane všetkých veľkých koncentrácií ľudí, ktorí sa potenciálne vyskytujú v nebezpečnej zóne. 5) Vek, mobilita a citlivosť (vnímavosť, zraniteľnosť) tohto obyvateľstva.
Rozhodovanie o umiestnení podľa článku 7	<p>Okrem bodov 1) až 5) vyššie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6) Závažnosť ujmy spôsobených obyvateľstvu a životnému prostrediu v závislosti od povahy a okolností úniku. 7) Vzdialenosť od miesta nebezpečnej činnosti, v ktorej sa môžu vyskytnúť nebezpečné účinky na ľudí a životné prostredie v prípade priemyselnej havárie. 8) Rovnaké údaje nielen pre súčasnú situáciu ale aj pre plánovaný alebo odôvodnene predvídateľný budúci vývoj.
Informácie pre verejnosť podľa článku 9	<p>Okrem bodov 1) až 4) vyššie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 9) Ľudia, ktorí môžu byť zasiahnutí priemyselnou haváriou.
Preventívne opatrenia podľa článku 6	<p>Okrem bodov 4) až 9) vyššie budú pre preventívne opatrenia potrebné podrobnejšie verzie opisov a posudzovaní uvedených v bodoch 1) až 3). K týmto opisom a posudzovaniam sa musia pripojiť nasledovné aspekty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 10) Množstvá nebezpečných látok a podmienky, za ktorých sa s nimi nakladá. 11) Zoznam scenárov pre všetky druhy priemyselných havárií so závažnými účinkami, obsahujúcich príklady, ktoré budú pokrývať plnú škálu rozsahu havárií a možnosť účinkov z činností vykonávaných v blízkom okolí. 12) Pre každý scenár, opis udalostí, ktoré môžu vyvolať priemyselnú haváriu a kroky, ktorými by daná havária mohla eskalovať. 13) Odhad, aspoň všeobecný, pravdepodobnosti výskytu každej etapy, ktorá nastane, pričom sa budú brať do úvahy okolnosti popísané v bode 14). 14) Opis preventívnych opatrení z hľadiska zariadení a postupov určených na minimalizovanie pravdepodobnosti výskytu každej etapy. 15) Hodnotenie účinkov, ktoré môžu mať odchýlky od bežných prevádzkových podmienok a tiež príslušných úkonov na bezpečné zastavenie nebezpečnej činnosti alebo akejkoľvek jej časti v prípade nebezpečenstva, ako aj potreby školenia personálu s cieľom zabezpečiť, aby boli vážne prevádzkové odchýlky identifikované vo včasnom štádiu a aby boli prijaté príslušné opatrenia. 16) Hodnotenie rozsahu, do akého môžu zmeny, opravy a údržbárske práce na nebezpečnej činnosti ohroziť opatrenia na riadenie (kontrolu), ako aj následné úkony na udržanie riadenia (kontroly).

PRÍLOHA VI

Rozhodovanie o umiestnení podľa článku 7

Nižšie uvedený text ilustruje záležitosti, ktoré by sa mali sledovať podľa článku 7:

1. Výsledky analýzy a hodnotenia rizika, vrátane hodnotenia fyzikálnych vlastností oblasti, v ktorých sa plánuje nebezpečná činnosť, a to podľa Prílohy V.
2. Výsledky konzultácií a účasť verejnosti.
3. Analýzy zvýšenia alebo zníženia rizika spôsobeného vývojom na území Dotknutej strany v súvislosti s existujúcou nebezpečnou činnosťou na území Strany pôvodu.
4. Hodnotenie environmentálnych rizík, vrátane cezhraničných účinkov.
5. Hodnotenie nových nebezpečných činností, ktoré môžu byť zdrojom rizika.
6. Zváženie umiestnenia nových nebezpečných činností a významných modifikácií existujúcich nebezpečných činností v bezpečnej vzdialenosti od existujúcich centier osídlenia ako aj vytvorenie bezpečnostných pásiem (zón) okolo danej nebezpečnej činnosti; pričom v takýchto oblastiach sa musí podrobne skúmať taký vývoj, ktorý by mohol zvýšiť riziko pre obyvateľstvo alebo inak zvýšiť závažnosť rizika.

PRÍLOHA VII

Opatrenia havarijnej pripravenosti podľa článku 8

1. Všetky havarijné plány vnútorné i vonkajšie sa musia koordinovať tak, aby poskytovali úplnú a účinnú odozvu na priemyselné havárie.
2. Havarijné plány by mali zahŕňať činnosti potrebné na lokalizáciu havárií a na zabránenie a minimalizovanie ich cezhraničných účinkov. Majú tiež zahŕňať úkony na upozornenie ľudí a v prípade potreby aj na zabezpečenie ich evakuácie, ostatné ochranné a záchranné kroky a úlohu zdravotníckych služieb.
3. Havarijné plány by mali poskytovať personálu pracujúcemu na danom mieste a osobám, ktoré môžu byť zasiahnuté mimo daného miesta ako aj pre záchrannú službu podrobné technické a organizačné postupy vhodné na odozvu v prípade priemyselnej havárie, ktorá môže mať cezhraničné účinky, aby sa zabránilo účinkom na ľudí a životné prostredie a aby sa tieto minimalizovali na danom mieste aj mimo neho.
4. Príklady opatrení, ktoré mohli byť zahrnuté do vnútorných havarijných plánov:
 - a) vnútorné organizačné úlohy a vnútorná zodpovednosť za riešenie havárií;
 - b) opis činnosti, ktorá sa má uskutočniť v prípade priemyselnej havárie alebo pri jej priamej hrozbe za účelom riadenia stavu alebo udalosti, alebo podrobnosti, kde sa uvedený opis dá nájsť;
 - c) opis dostupného vybavenia a zdrojov;
 - d) opatrenia na zabezpečenie včasného varovania verejných orgánov zodpovedných za vonkajšiu havarijnú odozvu, vrátane údajov, ktoré majú byť zahrnuté do počiatočného varovania a opatrenia na poskytovanie podrobnejších údajov, akonáhle budú k dispozícii;
 - e) opatrenia na školenie personálu o povinnostiach, ktoré má plniť.

5. Príklady, ktoré by mohli byť zahrnuté do vonkajšieho havarijného plánu:
 - a) vonkajšie organizačné úlohy a zodpovednosť za riešenie havárií vrátane toho, ako sa dosiahne integrácia s vnútornými plánmi;
 - b) metódy a postupy, ktoré má používať havarijná a zdravotnícka služba;
 - c) metódy pre rýchle určenie zasiahnutých oblastí;
 - d) opatrenia na zabezpečenie rýchleho oznámenia priemyselnej havárie všetkým Dotknutým alebo potenciálne Dotknutým stranám a následného udržiavania vzájomného spojenia medzi nimi;
 - e) identifikácia zdrojov nevyhnutných na implementáciu plánu a opatrenia na zabezpečenie koordinácie;
 - f) opatrenia na poskytovanie informácií verejnosti a tam, kde je to potrebné, aj zdôrazňovanie a opakovanie informácií poskytovaných verejnosti podľa článku 9;
 - g) opatrenia na školenie a výcvik.
6. Havarijné plány by mohli zahŕňať opatrenia na úpravu, zber, uskladňovanie, čistenie, odstraňovanie a bezpečné zneškodňovanie nebezpečných látok a kontaminovaného materiálu a rekultiváciu.

PRÍLOHA VIII

Informácie pre verejnosť podľa článku 9

1. Názov spoločnosti, adresa nebezpečnej činnosti a určenie funkcie zastávanej osobou, ktorá poskytuje informácie.
2. Jednoduchý opis nebezpečnej činnosti vrátane rizík.
3. Bežné názvy alebo druhové názvy alebo všeobecná klasifikácia nebezpečenstva tých látok a prípravkov, ktoré sa používajú pri nebezpečnej činnosti, s uvedením ich základných nebezpečných vlastností.
4. Všeobecné informácie získané z posudzovania vplyvov na životné prostredie, pokiaľ sú k dispozícii a sú relevantné.
5. Všeobecné informácie o charaktere priemyselnej havárie, ktorá môže vzniknúť počas nebezpečnej činnosti, vrátane jej možných účinkov na obyvateľstvo a životné prostredie.
6. Adekvátne informácie o tom, ako sa bude zasiahnuté obyvateľstvo varovať a trvale informovať v prípade priemyselnej havárie.
7. Adekvátne informácie o akciách, ktoré musí podniknúť zasiahnuté obyvateľstvo a o jeho správaní, ktorými by sa malo riadiť v prípade priemyselnej havárie.
8. Adekvátne informácie o opatreniach vykonaných v súvislosti s nebezpečnou činnosťou, vrátane spojenia s havarijnými službami, určenými na likvidáciu priemyselných havárií, na zníženie závažnosti dopadu priemyselných havárií a zmiernenie ich účinkov.

9. Všeobecné informácie o vonkajších havarijných plánoch havarijných služieb, ktoré boli vypracované za účelom likvidácie vonkajších účinkov havárie, vrátane cezhraničných účinkov priemyselných havárií.
10. Všeobecné informácie o špeciálnych požiadavkách a podmienkach, ktorým je nebezpečná činnosť podriadená podľa príslušných národných predpisov a/alebo administratívnych ustanovení, vrátane systému udeľovania povolení a oprávnení.
11. Podrobné údaje o tom, kde sa dajú získať ďalšie relevantné informácie.

PRÍLOHA IX

Systémy hlásenia priemyselnej havárie podľa článku 10

1. Systémy hlásenia priemyselných havárií majú umožňovať čo najrýchlejší prenos údajov a predpovedí podľa vopred určených kódov, ktoré využívajú kompatibilný systém prenosu a spracovania údajov pre havarijnú výstrahu a odozvu a pre opatrenia na minimalizovanie a obmedzenie následkov účinkov presahujúcich hranice štátov, pričom sa berú do úvahy rôzne potreby na rôznych úrovniach.
2. Hlásenie priemyselných havárií musí zahŕňať nasledovné:
 - a) typ a rozsah priemyselnej havárie, nebezpečná látka, ktorá sa tam nachádza (ak je známa) a stupeň závažnosti jej možných účinkov;
 - b) čas vzniku a presné miesto havárie;
 - c) také iné dostupné informácie, ktoré sú potrebné na účinnú odozvu na priemyselnú haváriu.
3. Hlásenie priemyselných havárií sa bude dopĺňať vo vhodných intervaloch alebo podľa potreby ďalšími relevantnými informáciami o vývoji situácie s ohľadom na cezhraničné účinky.
4. Testy a revízie účinnosti systémov hlásenia priemyselných havárií vrátane trvalého školenia príslušného personálu sa musia robiť v pravidelných intervaloch. Tam, kde to bude účelné, sa takéto testy, revízie a školenia budú konať spoločne.

PRÍLOHA X

Vzájomná pomoc podľa článku 12

1. Celkové smerovanie, riadenie, koordinácia a dozor pri poskytovaní pomoci bude v zodpovednosti žiadajúcej Zmluvnej strany. Personál zúčastňujúci sa na akciách poskytovania pomoci bude konať v súlade s príslušnými zákonmi Zmluvnej strany, ktorá žiadala o pomoc. Príslušné orgány Zmluvnej strany, ktorá požiadala o pomoc, budú spolupracovať s orgánom určeným Zmluvnou stranou, ktorá pomoc poskytuje podľa článku 17, pretože je zodpovedný za okamžitý prevádzkový dozor nad personálom a vybavením Zmluvnej strany poskytujúcej pomoc.
2. Zmluvná strana žiadajúca o pomoc poskytne v rámci svojich možností miestne zariadenia a služby za účelom riadneho a účinného riadenia pomoci, a zabezpečí ochranu personálu,

vybavenia a materiálov dovezených na tento účel na jej územie Zmluvnou stranou poskytujúcou pomoc alebo v jej mene.

3. Ak sa Zainteresované strany nedohodnú inak, pomoc sa bude poskytovať na účet Zmluvnej strany žiadajúcej o pomoc. Zmluvná strana poskytujúca pomoc sa môže tiež kedykoľvek čiastočne alebo úplne zrieknuť práva na náhradu svojich nákladov.
4. Zmluvná strana žiadajúca o pomoc vyvinie všetko úsilie na to, aby umožnila Zmluvnej strane poskytujúcej pomoc a osobám konajúcim v jej mene výhody, imunitu alebo zariadenia nevyhnutné na urýchlené plnenie svojich funkcií pri poskytovaní pomoci. Zmluvná strana žiadajúca o pomoc nemusí aplikovať toto ustanovenie na svojich vlastných občanov alebo osoby, ktoré tam majú trvalé bydlisko, ani im nemusí poskytovať výhody a imunitu, ako sú uvedené vyššie.
5. Zmluvná strana na žiadosť Zmluvnej strany žiadajúcej o pomoc alebo poskytujúcej pomoc vyvinie úsilie na uľahčenie tranzitu cez svoje územie riadne hláseného personálu, zariadení a majetku, ktoré sa musia transferovať za účelom poskytovania pomoci Zmluvnej strane žiadajúcej o pomoc.
6. Zmluvná strana žiadajúca o pomoc umožní vstup na svoje územie, pobyt a odchod riadne hlásenému personálu zariadení a majetku, ktorý je potrebný pri poskytovaní pomoci.
7. Pokiaľ ide o akcie, ktoré vyplývajú priamo z poskytovanej pomoci, Zmluvná strana žiadajúca o pomoc odškodní v súvislosti s úmrtím alebo zranením osôb, poškodením alebo stratou majetku alebo poškodením životného prostredia spôsobeným na jej území počas poskytovania požadovanej pomoci, tú Zmluvnú stranu, ktorá pomoc poskytuje alebo osoby konajúce v jej mene, pričom im poskytne náhradu za úmrtie alebo zranenie, ktoré utrpeli ako aj za stratu alebo škodu na zariadení alebo inom majetku, ktorý sa použije pri poskytovaní pomoci. Zmluvná strana žiadajúca o pomoc bude zodpovedná za riešenie nárokov, ktoré vznesú tretie strany voči Zmluvnej strane poskytujúcej pomoc alebo osobám konajúcim v jej mene.
8. Zainteresované strany budú úzko spolupracovať za účelom uľahčiť riešenie súdnych konaní a nárokov, ktoré môžu vzniknúť v dôsledku operácií pri poskytovaní pomoci.
9. Ktorákoľvek Zmluvná strana môže požiadať o poskytnutie pomoci pri lekárskom ošetrovaní alebo dočasnom premiestnení osôb zasiahnutých haváriou na území druhej Zmluvnej strany.
10. Dotknutá strana alebo Zmluvná strana žiadajúca o pomoc môže kedykoľvek po príslušných konzultáciách a na základe hlásenia požiadať o ukončenie pomoci poskytovanej podľa tohto Dohovoru. Akonáhle bola takáto žiadosť predložená, Zainteresované strany budú navzájom konzultovať za účelom prijatia opatrení pre riadne ukončenie pomoci.

PRÍLOHA XI

Výmena informácií podľa článku 15

Informácie budú obsahovať nasledovné prvky, ktoré môžu byť tiež predmetom bilaterálnej alebo multilaterálnej spolupráce:

- a) legislatívne a administratívne opatrenia, politiky, ciele a priority na prevenciu havárií, havarijnú pripravenosť a odozvu, vedecká činnosť a technické opatrenia na zníženie rizika priemyselných havárií vyplývajúcich z nebezpečných činností, vrátane zmiernenia cezhraničných účinkov;
- b) opatrenia a havarijné plány na príslušnej úrovni vo vzťahu k iným Zmluvným stranám;
- c) programy monitorovania, plánovania, výskumu a vývoja vrátane ich implementácie a sledovania;
- d) opatrenia, ktoré sa prijímajú za účelom prevencie priemyselných havárií a zabezpečenia havarijnej pripravenosti a odozvy;
- e) skúsenosti s priemyselnými haváriami a spolupráca pri odozve na priemyselné havárie s cezhraničnými účinkami;
- f) vývoj a vyžívanie najlepších dostupných technológií pre lepšiu ochranu životného prostredia a zvýšenie bezpečnosti;
- g) havarijná pripravenosť a odozva;
- h) metódy používané pri predpovedaní rizík vrátane kritérií pre monitorovanie a posudzovanie cezhraničných účinkov.

PRÍLOHA XII

Úlohy pri vzájomnej pomoci podľa článku 18 odsek 4

1. Zber a šírenie informácií a údajov

- a) vytvorenie a prevádzka systému hlásenia priemyselných havárií, ktorý môže poskytovať informácie o priemyselných haváriách a o odborníkoch za účelom získať týchto odborníkov v čo najkratšej dobe pre poskytovanie pomoci;
- b) vytvorenie a prevádzka databanky za účelom prijatia, spracovania a šírenia potrebných informácií o priemyselných haváriách vrátane informácií o ich účinkoch a tiež o použitých opatreniach a ich účinnosti;
- c) spracovanie a vedenie zoznamu nebezpečných látok, ktorý uvádza ich relevantné vlastnosti a informácie ako s nimi narábať v prípade vzniku priemyselnej havárie;
- d) spracovanie a vedenie registra odborníkov, ktorí môžu poskytovať konzultácie alebo inú pomoc za účelom prijatia opatrení na prevenciu havárií, havarijnú pripravenosť a odozvu vrátane opatrení na obnovenie pôvodného stavu;
- e) vedenie zoznamu nebezpečných činností;
- f) spracovanie a vedenie zoznamu nebezpečných látok uvedených v Prílohe I, Časť I.

2. Výskum, školenie a metodika

- a) vývoj a poskytovanie modelov založených na skúsenostiach z priemyselných havárií a scenárov na opatrenia pre prevenciu, pripravenosť a odozvu;
- b) podpora školení a výcviku odborníkov, organizácia medzinárodných sympózií a podpora spolupráce pri výskume a rozvoji.

3. *Technická pomoc*

- a) plnenie poradných funkcií smerujúcich k upevneniu schopnosti prijímať opatrenia na havarijnú prevenciu pripravenosť a odozvu;
- b) na žiadosť Zmluvnej strany vykonávanie inšpekcií nebezpečných činností a poskytovanie pomoci pri organizovaní národných inšpekcií podľa požiadaviek tohoto Dohovoru.

4. *Pomoc v prípade mimoriadnej udalosti*

Poskytovanie pomoci na žiadosť Zmluvnej strany, okrem iného aj zaslaním odborníkov na miesto priemyselnej havárie, za účelom poskytnutia konzultácií a inej pomoci pri odozve na priemyselnú haváriu.

PRÍLOHA XIII **Rozhodcovské konanie**

1. Žalujúca Zmluvná strana alebo strany oznámia sekretariátu, že sa dohodli predložiť spor na rozhodcovské konanie podľa článku 21, odsek 2 tohoto Dohovoru. V oznámení sa uvedie predmet rozhodcovského konania, a bude obsahovať najmä konkrétne články tohoto Dohovoru, interpretácia alebo uplatňovanie ktorých je sporné. Sekretariát zašle takto poskytnuté informácie všetkým Zmluvným stranám tohto Dohovoru.
2. Rozhodcovský súd bude pozostávať z troch členov. Žalujúca Zmluvná strana alebo strany a druhá Zmluvná strana alebo strany vymenujú po jednom rozhodcovi, a takto zvolení dvaja rozhodcovia si zvolia tretieho rozhodcu, ktorý bude predsedom rozhodcovského súdu. Tento nesmie byť občanom ani jednej zo sporných strán, ani nesmie mať bydlisko na území niektorej z týchto strán, ani nesmie byť žiadnou z nich zamestnaný, ani sa nesmie zaoberať týmto prípadom v inej funkcii.
3. Ak nebude predseda rozhodcovského súdu menovaný v lehote dvoch mesiacov od menovania druhého rozhodcu, výkonný tajomník Európskej hospodárskej komisie vymenuje na žiadosť ktorejkoľvek zo sporných strán predsedu v lehote ďalších dvoch mesiacov.
4. Pokiaľ by niektorá zo sporných strán nevymenovala rozhodcu v lehote dvoch mesiacov po obdržaní žiadosti, druhá strana môže o tomto informovať výkonného tajomníka Európskej hospodárskej komisie, ktorý vymenuje predsedu rozhodcovského súdu v lehote ďalšieho dvojmesačného obdobia. Po svojom vymenovaní predseda rozhodcovského súdu požiada stranu, ktorá nevymenovala rozhodcu, aby tak urobila do dvoch mesiacov. Pokiaľ tak neurobí ani v tejto lehote, predseda bude informovať výkonného tajomníka Európskej hospodárskej komisie, ktorý vymenuje rozhodcu v lehote ďalšieho dvojmesačného obdobia.
5. Rozhodcovský súd vydá svoje rozhodnutie v súlade s medzinárodným právom a v súlade s ustanoveniami tohoto Dohovoru.
6. Každý rozhodcovský súd, ktorý bude vymenovaný v súlade s týmto ustanoveniami, si určí svoje vlastné rokovacie pravidlá.

7. Všetky rozhodnutia rozhodcovského súdu procesné aj vecné budú prijaté väčšinou hlasov členov súdu.
8. Súd môže vykonať všetky kroky na zistenie skutočností.
9. Sporné strany budú uľahčovať prácu rozhodcovského súdu a najmä za použitia všetkých dostupných prostriedkov budú:
 - a) poskytovať rozhodcovskému súdu všetky potrebné doklady, zariadenia a informácie;
 - b) umožňovať súdu tam, kde je to potrebné, predvolávať svedkov alebo odborníkov a prijímať ich výpovede.
- 10) Sporné strany a rozhodcovia budú chrániť dôvernosť všetkých informácií, ktoré získajú ako dôverné počas konania rozhodcovského súdu.
- 11) Rozhodcovský súd môže na žiadosť jednej zo strán odporučiť prijatie predbežných opatrení.
- 12) Ak sa niektorá zo sporných strán nedostaví pred rozhodcovský súd, alebo sa nezúčastní obrany svojho prípadu, môže druhá strana požiadať rozhodcovský súd, aby pokračoval v konaní a vyniesol konečné rozhodnutie. Neprítomnosť jednej zo strán alebo neúčast' obhajoby nebude žiadnou prekážkou pre konanie.
- 13) Rozhodcovský súd môže vypočúť a rozhodnúť o protinávrhoch, vyplývajúcich priamo z predmetu sporu.
- 14) Pokiaľ rozhodcovský súd nerozhodne inak na základe konkrétnych skutočností, ktoré vyplynuli z prípadu, výdavky súdu vrátane odmeny pre jeho členov budú znášať strany sporu rovnakým dielom. Súd bude viesť evidenciu všetkých svojich nákladov a sporným stranám predloží na záver konečné vyúčtovanie.
- 15) Ktorákoľvek Zmluvná strana tohto Dohovoru, ktorá má právny záujem na predmete sporu, a môže byť dotknutá rozhodnutím v tomto prípade, môže vstúpiť do konania so súhlasom súdu.
- 16) Rozhodcovský súd vynesie rozsudok v lehote piatich mesiacov odo dňa svojho ustanovenia, ak nebude považovať za potrebné predĺžiť túto časovú lehotu o dobu najviac päť mesiacov.
- 17) Rozsudok rozhodcovského súdu bude doložený zdôvodnením. Tento nález bude konečný a záväzný pre všetky sporné strany. Nález zašle rozhodcovský súd sporným stranám a sekretariátu. Sekretariát zašle informácie, ktoré obdržal, všetkým Zmluvným stranám tohoto Dohovoru.
- 18) Akýkoľvek spor, ktorý môže vzniknúť medzi stranami vo veci interpretácie alebo výkonu rozsudku, môže ktorákoľvek strana predložiť rozhodcovskému súdu, ktorý vyniesol tento rozsudok, alebo ak sa tento veci nemôže ujať, potom inému súdu, zriadenému pre tento účel rovnakým spôsobom ako prvý súd.